

RUTESPIRINEUS

Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Ascensions
mitja
muntanya

Rutes
circulars

Flora i
fauna

Català

Cap de Boumort (2077m) des d'Hortoneda

Recorregut circular per la serra de Boumort des d'Hortoneda, al Pallars Jussà

La Pobla de Segur, Pallars Jussà, Lleida, Catalunya

Dificultat Notable

Temps total efectiu 6:45h

Desnivell acumulat 1.250m

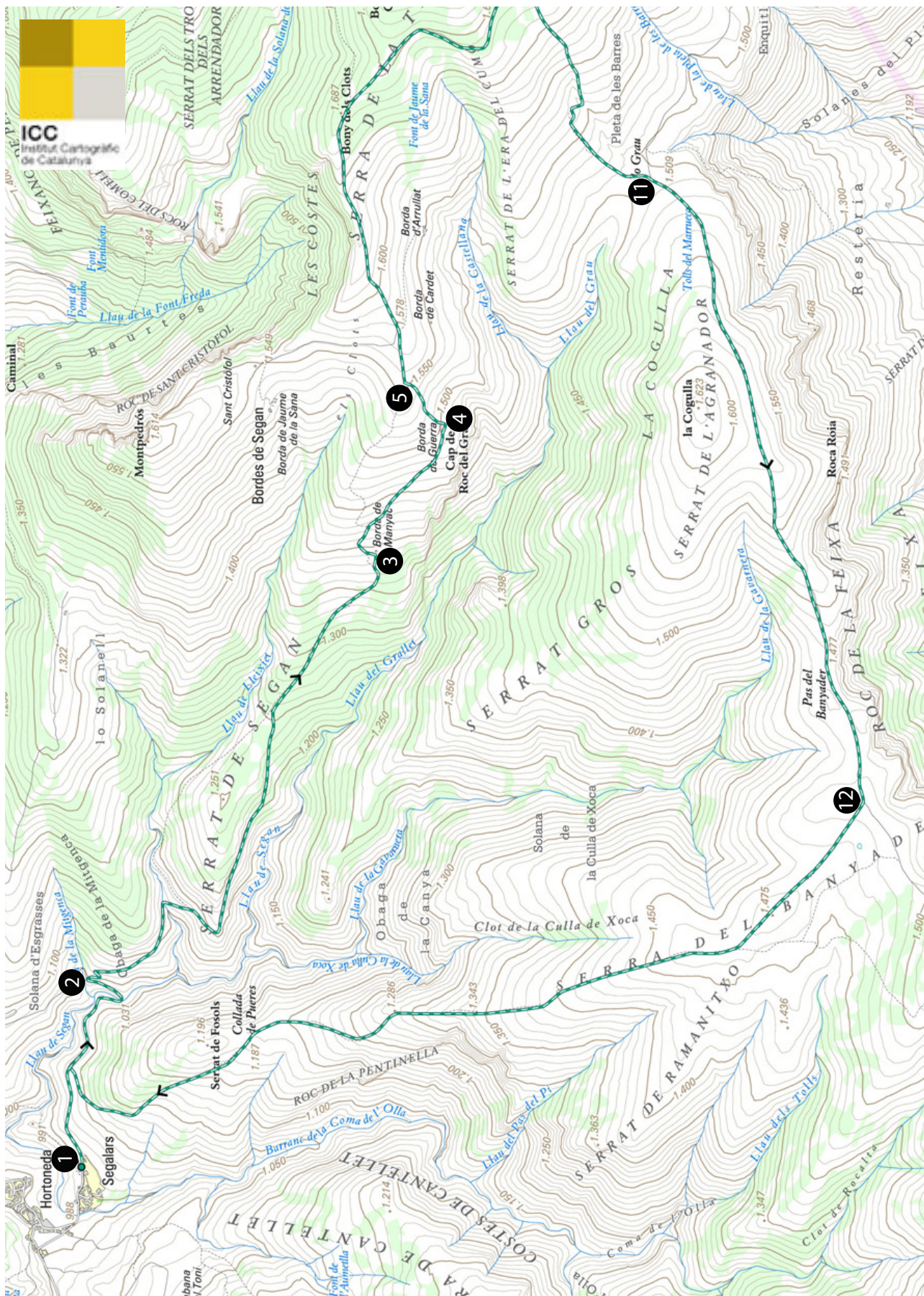
Distància total 24 km

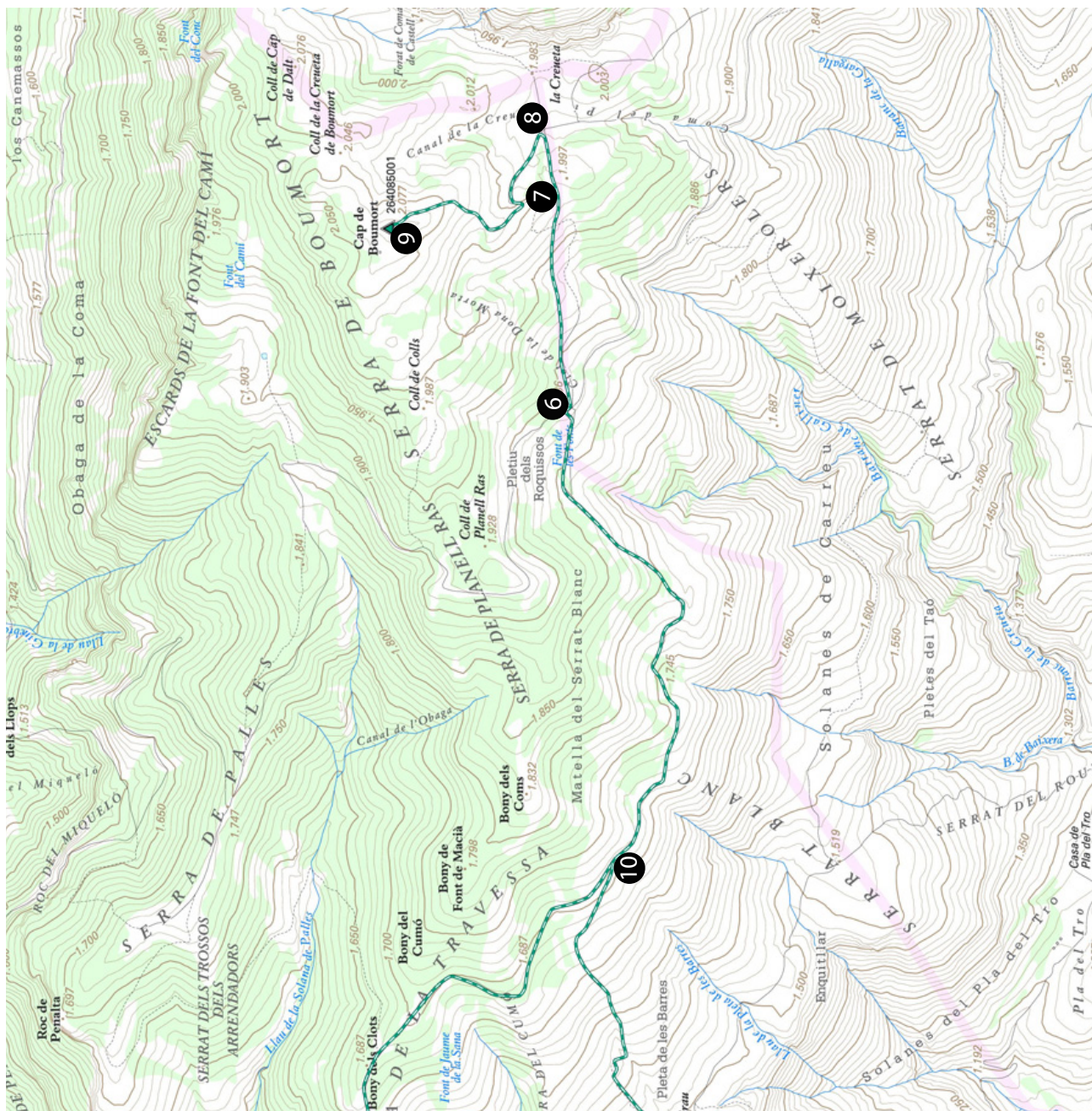
Punt de sortida / arribada Hortoneda

Població més propera Hortoneda (Pallars Jussà)

Cap de Boumort (2.077m) des d'Hortonedeta

INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA. Base Cartogràfica de Catalunya. 1:25.000.

 itinerari	 pic realitzat	 sentit de la ruta	 inici / final
---	---	---	---

SABIES QUE...

Els mesos de setembre i octubre és quan hi ha la "Brama del Cèrvol"? És el període on les femelles estan en zel i els mascles bramen i lluiten entre si per poder-se "atribuir" la femella. És una bona ocasió per veure'ls!

INTRODUCCIÓ

Llarg recorregut circular que s'endinsa al cor de la serra de Boumort i assoleix la seva cota més alta, el Cap de Boumort, de 2.077m d'altitud. La ruta comença a Hortonedada (Pallars Jussà) i passa per les bordes de Manyac i de Guerra i pel refugi de Boumort. La tornada es realitza pel coll de l'Era del Comú i per la carena de la serra del Banyader, des d'on arribem novament a Hortonedada per una pista. Es tracta d'un itinerari que no està senyalitzat i a on en molts punts el camí es desdibuixa i desapareix; cal, per tant, tenir un bon sentit de l'orientació i certa experiència en muntanya. Durant la ruta podem gaudir de la gran varietat de paisatges d'aquesta zona prepirinenca: a les parts més baixes hi predomina el bosc de roure, el pi roig i els boixos; mentre que a les parts més altes, hi abunden els prats subalpins i el pi negre. I si tenim sort i paciència, podrem observar-hi els animals més característics de la zona.

La serra prepirinenca de Boumort, que es troba a cavall entre les comarques del Pallars Jussà i l'Alt Urgell, conté la *Reserva Nacional de Caça de Boumort*, ens que promou la gestió integral de la fauna autòctona i que ha esdevingut un referent internacional pel que fa a la gestió i conservació de la fauna salvatge. Gràcies a la creació d'aquest espai protegit, s'ha pogut mantenir un alt índex de biodiversitat i, a la vegada, s'ha fomentat el desenvolupament rural i sostenible de la zona. Amb una extensió de 13.097 ha., aquesta reserva alberga la població de cérvol més important de Catalunya, una població relictiva d'isard, de les més meridionals d'Europa, i un bon nombre d'altres espècies. Pel que fa als ocells carronyaires, Boumort compta amb una de les poblacions de trencalòs més rellevants d'Europa i amb la població més important de voltor comú de Catalunya.

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ Conèixer la desconeguda **serra de Boumort** tot fent un **itinerari circular**.
- ✓ Amb una mica de sort, **contemplar cérvols, voltors, cabirols**,... en estat salvatge i en el seu hàbitat natural.
- ✓ Fer un **passeig pel tranquil poble d'Hortonedada**, tot escoltant el silenci dels seus carrers i admirant les seves boniques cases.

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Datum Europeu 1950

Punt de pas	Temps	Altura	Latitud	Longitud
1 Hortonedada	0:00h	1.003m	42.2436531°	1.0447372°
2 Agafem camí que puja al SE	0:15h	1.400m	42.2435570°	1.0542150°
3 Borda de Manyac	1:05h	1.385m	42.2335690°	1.0753280°
4 Borda de Guerra	1:25h	1.488m	42.2312340°	1.0814110°
5 Pista	1:35h	1.544m	42.2327584°	1.0833716°
6 Refugi de Boumort	2:30h	1.881m	42.2288660°	1.1268560°
7 Collet herbós	3:05h	1.984m	42.2295890°	1.1371630°
8 Pletius de la Creueta	3:15h	1.970m	42.2298850°	1.1393660°
9 Cap de Boumort	3:35h	2.077m	42.2350290°	1.1346730°
10 Agafem camí Era del Comú	4:35h	1.714m	42.2269220°	1.1063760°
11 Coll de l'Era del Comú	4:55h	1.505m	42.2240120°	1.0944870°
12 Desviament serra del Banyader	5:40h	1.483m	42.2156450°	1.0636810°
1 Hortonedada	6:45h	1.003m	42.2436531°	1.0447372°

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

A la **Pobla de Segur**, al costat del **pont del riu Flamisell**, cal agafar la **carretera** que va cap a **Claverol**. Deixem enrere aquest poble (sense entrar-hi) i continuem per una carretera de corbes que passa a prop de la coneguda Roca Santa (a la nostra esquerra) i arriba a **Hortonedada** (a 12 km de la Pobla de Segur). A l'entrada del poble cal agafar la **pista asfaltada** que surt a **mà dreta** i que ens porta fins a un nucli de cases situades a la **part S del poble**. El punt d'inici de la nostra ruta se situa just al **final de la pista asfaltada**. Hi ha diversos espais on s'hi poden estacionar els vehicles.

MÉS INFORMACIÓ

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 6:45h en total: 3:35h des d'Hortonedada fins al Cap de Boumort i 3:10h per tancar la circular des d'aquest cim fins a Hortonedada.

DESNIVELL ACUMULAT: 1.250m

DISTÀNCIA TOTAL: 24 km

DIFICULTAT TÈCNICA: Notable. La dificultat d'aquesta ruta ve donada per la llargada del recorregut, per l'elevat desnivell global i, sobretot, per la dificultat en l'orientació. El camí es perd en moltes ocasions i cal, doncs, saber-se orientar i tenir certa experiència en terrenys sense camí clar i evident.

ÈPOCA: Recomanables primavera i tardor, ja que a l'hivern acostuma a haver-hi neu i a l'estiu hi fa molta calor.

MATERIAL: Uns binocles ens poden ajudar a localitzar i observar els animals amb més facilitat.

CARTOGRAFIA: Trepmp. La Pobla de Segur. Serra de Boumort. Isona (Capitals Comarcals). 1:25.000. Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC).

OBSERVACIONS: La ruta es pot realitzar indistintament en els dos sentits de la marxa. Si ho desitgem, podem desviar-nos i anar a visitar l'ermita de Sant Cristòfol, molt petita, rústica i bonica. Aquesta ermita està situada en un collet a sota del cim del Montpedrós, des d'on hi ha una vista impressionant del barranc de la Llau de Perauba i de la torre cilíndrica de Perauba (a sota mateix dels espadats).

NO ET PERDIS..

Les vistes de la Roca Santa, un conjunt rocós que es pot distingir des de molt indrets del Pallars Jussà i que es caracteritza per la seva forma allargada (semblant a la d'un vaixell) i el seu color singular (entre marronós i rosat). Si observem els seus penya-segats de ben a prop, segurament hi podrem veure diverses aus rapinyaires com el voltor, l'àliga daurada, el falcó, el trencalòs,...

RECORREGUT

Comencem a caminar a **1 Hortonedada (0:00h – 1.003m)**, a la part S del poble, just on s'acaba la pista asfaltada que hi arriba. Avancem per una pista de terra en direcció E. Després d'un parell de minuts de marxa, deixem enrere, a la nostra dreta, la pista que puja cap a la serra del Banyader (aquesta és la pista per la que arribarem a la tornada). Arribem al barranc de la Llau de Segan, en un revolt molt pronunciat. El deixem enrere i seguim per la pista. Abans d'arribar al següent barranc, el de la Llau de Mitgenca, agafem, a mà dreta, un **2 camí que s'enfila pel vessant de la muntanya i gira cap al SE (0:15h – 1.400m)**. Una fita ens marca aquest desviament, que no és gaire evident perquè el camí que hem d'agafar està força desdibuixat.

A partir d'ara, anirem trobant algunes fites que ens ajudaran a avançar pel bon camí. Al cap de poca estona el sender **creua un petit barranc**, el deixem enrere a la nostra esquerra. El camí, que transcorre per una zona assolellada, va avançant per la banda dreta del barranc de la Llau de Segan. Arribem a la **3 borda de Manyac (1:05h - 1.385m)** i passem pel costat de les ruïnes que en queden. Deixem la borda enrere i continuem avançant. Sovint el camí es desdibuixa; cal que estiguem ben atents i que ens anem situant i orientant continuament. Pugem sense canviar la direcció que seguíem (SE) i superem una zona de feixes on trobem alguns murs de pedra. Arribem a la **4 borda de Guerra (1:25h - 1.488m)**, també derruïda.

Des de la part alta d'aquesta borda, pugem en direcció NE, i sense seguir un camí clar, guanyant desnivell, fins arribar a una **5 pista (1:35h – 1.544m)** que passa per dalt de la carena. Des d'aquest punt ja podem observar a davant nostre, al N, el Montpedrós (1.614m), l'ermita de Sant Cristòfol i la borda de Jaume de Sana. Agafem aquesta pista cap a la dreta, en direcció E. Avancem per entre prats i algunes feixes. A partir d'aquest punt, l'itinerari transcorre per un terreny més fàcil i còmode. Ara hem de seguir la pista de terra, que avança per entre prats i boscos i ens porta fins al **6 refugi de Boumort (2:30h – 1.881m)**. Al refugi també hi arriba la pista forestal per on passa el recorregut circular senyalitzat de BTT i 4x4 (66 km, 1.385m de desnivell) que comença a Hortonedada, puja per la Coma d'Orient i baixa per la vall de Carreu fins a Pessonada.

Al refugi, deixem enrere la pista per on veníem i la pista forestal d'Hortonedada i agafem una pista-sender que puja per la muntanya en direcció E i que ens porta fins a un **7 coll herbós (3:05h - 1.984m)** on hi trobem una fita i una tanca metàl·lica, a la nostra esquerra. Baixem d'aquest coll en direcció E, tot rodejant la tanca fins arribar a la zona coneguda com els **8 Pletius de la Creueta (3:15h - 1.970m)**: uns extensos prats on podem descansar i menjar una mica abans d'afrontar el tram final d'ascensió fins al Cap de Boumort. Una porta ens permet creuar la tanca metàl·lica. Seguim un camí que, primer en direcció NO i després en direcció N, ens portarà directament fins al cim del **9 Cap de Boumort (3:35h - 2.077m)**, on hi trobem una gran fita de pedres i un vèrtex geodèsic. Les vistes que tenim des d'aquí són fantàstiques; aquest cim és considerat un dels millors observatoris de la serralada pirinenca. Distingim les muntanyes d'Andorra, el Pedraforca, la serra del Cadí, el Port del Compte, les muntanyes de la Vall Fosca, Collegats, el massís de l'Orri, el Montsec, el Congost de Terradets, el Congost de Mont-Rebei, la serra de Carreu, la zona de la Conca Dellà,...

D'ON VE EL NOM DE LA SERRA DE BOUMORT?

El filòleg Joan Coromines, en el seu llibre "Serra de Boumort", apunta a l'arrel *bove morto* (bou mort) arran de la forta presència de bovins en aquesta serra i la freqüent presència de les arrels *bove* (*Bovera*, *Montbui*,...) i *morto* (*Osormort*, *Ultramort*) a la toponímia catalana.

Des del cim desfem el camí que hem fet de pujada i tornem al refugi de Boumort. Si ho preferim, des del cim també es pot baixar directament al refugi, camp a través per entre mig del bosc i travessant alguns prats i algunes zones amb pedres. Un cop al **refugi (4:15h)**, agafem la mateixa pista per on hem arribat abans, ara de baixada. Durant la baixada gaudim d'unes bones vistes de la profunda vall de Carreu i de la serra que hi ha darrera seu. També observem, a la nostra esquerra, el coll de l'Era del Comú, que és cap on hem d'anar ara. Distingim, al fons, la pista que surt des d'aquest coll i es dirigeix cap al turó de la Cogulla (1.623m), el Picó Fred (1.538m) i la Rocalta (1.489m).

Després d'uns 20 minuts caminant des del refugi, **10 agafem el corriol desdibuixat (4:35h - 1.714m)** que surt de la pista i baixa en direcció SO cap a l'Era del Comú. Aquest corriol es va perdent entre matolls i pedres i, en la part final, baixa en paral·lel al barranc de Malallau. Encara que el corriol es perd, la visibilitat és bona, el coll on hem d'arribar és evident a davant nostre al fons. Arribem finalment a l'ample **11 coll de l'Era del Comú (4:55h - 1.505m)** i agafem una pista que puja en direcció SO deixant el turó de la Cogulla (1.623m) a la nostra dreta. Seguidament la pista fa una lleugera baixada i després continua fent una pujada suau. Ja ens trobem ben a prop del Picó Fred (1.538m) i la Rocalta (1.489m).

Autor: Anna Fonoyet

Autor: Anna Fonoyet

Ens trobem a l'inici de la serra del Banyader, que haurem de resseguir fins al final. Una fita a la dreta de la pista ens marca el **12 desviament cap a la serra del Banyader (5:40h – 1.483m)**. Girem doncs a la dreta i continuem per un camí, que primer planeja però que a mesura que avancem per la carena (en direcció N-NO) comença a fer baixada. Durant la baixada, se'ns obre a davant nostre una àmplia panoràmica sobre el poble d'Hortonedada i la Roca Santa (en primer terme), el Congost de Collegats (darrere) i la Vall Fosca i el Pirineu (al fons). Després d'aproximadament una hora de baixada per la serra del Banyader, arribem a la pista de terra per la que hem pujat a l'inici de la ruta. Girem a l'esquerra i la seguim un parell de minuts fins que arribem altre cop al punt d'inici i final de la ruta a **1 Hortonedada (6:45h - 1.003m)**.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Diada i museu dels Raiers

Cada primer diumenge de juliol, des de l'any 1979, a la Poble de Segur se celebra la Diada dels Raiers. Durant la diada es fan múltiples activitats i una baixada pel riu Noguera Pallaresa amb aquestes embarcacions. I al Pont de Claverol hi ha el Museu dels Raiers, que ens permet conèixer millor aquest sistema tradicional de transport fluvial de la fusta. Des de Setmana Santa fins al 15-oct obert els caps de setmana d'11h a 14h i des de l'1-jul fins al 15-sep obert també de dimarts a divendres en el mateix horari (Més info: 973681493 o 659585127).

Museu Molí de l'Oli de Sant Josep a la Poble de Segur

L'edifici del Molí de l'Oli de Sant Josep, construït l'any 1905, forma part de l'anomenat "conjunt Mauri", juntament amb la Torre Mauri, que actualment allotja l'ajuntament de la Poble. De fet, actualment el Molí de l'Oli és un centre cultural polivalent. L'oficina de turisme de la Poble organitza visites guiades a les antigues instal·lacions del molí (més info: 973680257). A davant hi ha una escultura modernista de Josep Llimona.

L'Argenteria

L'Argenteria és un dels punts més atractius del Congost de Collegats. Es tracta d'una zona rocosa que presenta unes formes espectaculars, sobretot en hiverns molt freds quan l'aigua que flueix per la roca es converteix en gel. Per anar a l'Argenteria haurem de seguir la N-260 i, abans del túnel de l'Argenteria, prendre la carretera antiga (tancada al trànsit), i després de caminar uns centenars de metres la reconeixem a l'altre banda a sobre la Noguera Pallaresa.

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.